

Rotterdam november 1980

Gråmulen, västeuropeisk november. Jag är i Rotterdam för att på uppdrag av Sveriges Radio bevaka Russeltribunalen om situationen för Amerikas indianfolk. Tribunalen hålls i en modern konferensanläggning i centrala staden och här vimlar det av indianrepresentanter från hela den amerikanska kontinenten, vita solidaritetsaktivister och journalister från världens alla hörn.

Hela tillställningen invigs av att några hopiindianer kliver upp på podiet. En av dem är en mycket gammal man, med djupt fårat ansikte, en blåskimrande utanpåskjorta i sammet och några stora turkosmycken. Mannen tar fram en plastpåse med ett gulvitt pulver, troligtvis majspollen och kastar ut det i kardinalriktningarna – öster, söder, väster och norr – samtidigt som han halvsjunger några korta meningar på hopi. Även om den gamle mannens ord är obegripliga för majoriteten i publiken går det som en elektrisk stöt genom församlingen. Framför oss står en man som klivit rakt in i den moderna storstaden från en enslig mesa i Arizona. En man som hämtad från en annan tid. Och han pockar på att en annan värld, ett annat sätt att tänka ska få komma till tals mitt inne i vilddjurets buk.

Det är inte bara den gamle mannens invigningsceremoni som på ett subtilt sätt slår an en ton och sätter igång en resa djupt i mitt inre. Han återkommer redan natten efter på hotellrummet i Rotterdam. Jag sover djupt – uttröttad av den väldiga mängden disparata intryck från dagens tribunalförhandlingar och flera intervjuer som jag har gjort. Någon gång mitt i natten – det är beckmörkt – väcks jag av ett mycket intensivt åskväder. Åskan är nära, mullret är kraftigt och blixterna kommer med allt kortare mellanrum. Rummet lysas upp som av ett stroboskopljus och det är då jag känner närvaron. Det är någon eller något i rummet – bakom mig, borta vid dörren. Känslan av närvaron är svår att beskriva men är överväldigande stark. Den utlöser en djup skräck i mig och jag vrider mig snabbt mot dörren för att få syn på detta något. Men ingen finns där och tröttheten drar mig snabbt ner i sömnen igen. När jag vaknar på morgonen kopplar jag omgående samman nattens upplevelse med den gamle hopimannen. Det var honom jag kände närvaron av. Var det han som framkallade åskan? I så

fall varför? Som ett budskap till Russelltribunalen – ett budskap från Drömtiden?

Denna nattliga upplevelse har många gånger under årens lopp gjort sig påmind i medvetandet, utan att för den skull ge några klara budskap eller anvisningar. Den har helt enkelt påmint mig om en märklig närvaro, med en blandning av lockelse och rädsla. Upplevelsen på hotellrummet slog an ett för mig tidigare okänt grundackord som bildat klangbotten för mycket av det som hänt långt senare.

Andra upplevelser på Russelltribunalen har haft en mer direkt och logisk påverkan på mitt liv, först och främst en intervju som jag gjorde med lakotaindianen Archie Fire Lane Deer, medicinman och andlig rådgivare till de unga krigare från American Indian Movement som deltog i tribunalen.

- Det är möjligt att mänskligheten kommer att utrota sig själv, men Moder Jord kommer att överleva, säger Archie Fire Lane Deer med en mjuk röst som uttrycker en oerhörd tillit till den kreativa skapelsekraften i världen.

Jag har under åren många gånger återvänt till detta trosvissa uttalande när jag känt förtvivlan över industrivilisationens destruktiva framfart i världen. Vi människor är bara en liten, liten kugge i ett stort kosmiskt kretslopp och där finns krafter som är större än vi och har betydligt längre perspektiv på det som sker.

När jag ber Archie Fire Lane Deer om ett mer konkret råd om hur och var jag som vit västerlänning ska kunna finna vägledning för ett mer ödmjukt sätt att leva på Moder Jord svarar han med ett milt leende.

- Den vite mannen har alltid sagt åt oss röda vad vi ska göra och jag tänker inte uppträda likadant. Men ett tips kan vara att du bör söka i din egen kultur, i tiden innan missionärerna kom till er.

Detta handgripliga råd blir upptakten till en resa som pågår ännu idag – en resa in i förkristen nordisk livssyn, in i Sápmi och samisk shamanism och under det senaste decenniet också till sydvästra USA och de andliga traditionerna och filosofierna hos navajo och pueblofolk som zuni och hopi.

I denna bok *Drömtid, visdom, paradox* bearbetar jag upplevelser, möten och tankar från min senaste resa i navajo- och pueblofolkland 2010. Detta är en bok som i ord och bild försöker skildra det tänkande, den livssyn, som föds fram i och av detta sträva och storslagna landskap. Den skildrar en resa både i geografien och i Drömtiden. Det är en resa som oundvikligen tvingar en att konfrontera den kolonialism som har utövats och utövas mot de ursprungliga amerikanerna och deras landskap. Men berättelserna i detta mäktiga landskap handlar också om utvägar, om avkolonisering, om visdom, om att vandra i skönhet i världen.

Samtidigt försöker jag sammanfatta de insikter jag själv fått under den 30-åriga andliga resa som inleddes på tribunalen i Rotterdam. Jag vill med denna bok ge ett bidrag till att föra in urtänkandet i vår tid – ett tänkande som kommer att kunna spela en viktig roll när industrisamhället avvecklas och när människor försöker hitta tillbaka till ett ömsint sätt att leva på och med Moder Jord. När människor vill bli sams med jorden igen, inleder Det stora återlärandet och inordnar sig i Det stora kosmiska kretsloppet.